

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

ETAPA PE SECTOR – 2 februarie 2013

CLASA A IX-A

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Nu se permit mottourile.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție fragmentele de mai jos.

A. *Cărțile sunt asemenea unor fluturi. De obicei, stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză, când își desfășoară trompa filiformă ca să absoarbă apă dintr-un bob de rouă. Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu odată cu ea, ca și când-ai călări pe gâtul cu pene fine al unui fluture uriaș. Dar cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute, ca un semn că ea te poate duce nu doar din floare în floare în această lume glorioasă, ci în sute de lumi locuite. Unele dintre ele seamănă mai mult cu cea în care trăim, altele sunt populate de ființe care nu ni se arată decât în vise. Pe aripile fluturilor noștri de hârtie, asemenea unor soțșori ce irizează lumina, sunt tatuaje ciudate, înscrise cu cerneală tipografică. A trebuit să mergem la școală ca să le deslușim. Stând confortabil în spinarea mătăsoasă a marelui fluture, citim și zburăm. Căci fluturile nu se urnește de pe frunza lui dacă nu-i inventăm aripile adevărate, care nu sunt de hârtie, nici de cerneală, nici de cuvinte, ci de imagini, atingeri, mirosuri și melodii. Pe toate ni le imaginăm citind. Și atunci înțelegem că zborul, chiar dacă ne duce în lumi îndepărtate, se petrece întotdeauna în noi înșine. Cărțile sunt fluturi cu care zburăm prin propria noastră minte, sub bolta uriașă a țestei noastre.*

(Mircea Cărtărescu)

B. *Toată viața am avut idealul să fac o fabrică de jucării și, lipsindu-mi instalațiile, m-am jucat cu ceea ce era mai ieftin și mai gratuit în lumea civilizată, cu materialul vagabond al cuvintelor date. Am căutat cuvintele care sar și fraze care umblă de sine stătătoare [...] M-am apucat să fac resorturi pentru cuvinte, ca să poată sări [...] Câteodată și destul de des, am schimbat resorturile într-adins, ca să văd cum sar ele strâmbe. N-am făcut nimic, m-am jucat.*

(Tudor Arghezi)

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, într-un text de 6-10 rânduri, funcția poetică a limbajului în primul dintre fragmentele citate.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Redactează un eseu, de 2-3 pagini, în care să evidențiezi particularitățile creației artistice, în cele două fragmente citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea comparativă a două trăsături ale discursului, care prezintă particularitățile creației artistice;
- evidențierea a câte două mijloace artistice prin care este conturată imaginea cărții în cele două fragmente citate;
- exprimarea unei opinii despre modul în care este prezentată cartea în cele două fragmente citate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, despre *carte ca element de cultură*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la tema, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de pagini indicată* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

- etapa pe sector – februarie 2013

Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Nu se permit mottourile.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție fragmentele de mai jos.

A. *Și, într-un spațiu închis ca fără margini, nu este o bucată a lui, oricât de mare și oricât de mică ar fi, numai o picătură în raport cu nemărginirea? Asemenea în eternitatea fără margini nu este orice bucată de timp, oricât de mare sau oricât de mică, numai o clipă suspendată? Și iată cum: Presupunând lumea redusă la un bob de rouă și raporturile de timp la o picătură de vreme, seculii din istoria acestei lumi microscopice ar fi clipite, și în aceste clipite oamenii ar lucra tot atât și ar cugeta tot atât ca în evul nostru – evii lor ar fi tot atât de lungi, ca pentru noi ai noștri. În ce nefinire microscopică s-ar pierde milioane de infuzorii ale acelor cercetători, în ce infinire de timp, clipa de bucurie – și toate acestea ar fi – tot astfel ca și azi.*

... În faptă, lumea-i visul sufletului nostru. Nu există nici timp, nici spațiu – ele sunt numai în sufletul nostru. Trecut și viitor este în sufletul meu, ca pădurea într-un sămbure de ghindă și infinitul, asemenea, ca reflectarea cerului senin într-un strop de rouă. Dacă am afla misterul prin care să ne punem în legătură cu aceste două ordini de lucruri, care sunt ascunse în noi, mister pe care l-au posedat poate magii egipteni și asirieni, atunci, în adâncurile sufletului coborându-ne, am putea locui lumea astrelor și a soarelui. Păcat că știința necromanției și aceea a astrologiei s-au pierdut – cine știe câte mistere ne-ar fi descoperit în această privință! Dacă lumea este un vis – de ce n-am pute să coordonăm șirul fenomenelor sale cum voim noi? Nu este adevărat că există un trecut – consecutivitatea e în cugetarea noastră – cauzele fenomenelor, consecutive pentru noi, aceleași întotdeauna, există și lucrează simultan. Să trăiesc în vremea lui Mircea cel Bătrân sau a lui Alexandru cel Bun – este oare absolut imposibil? Un punct matematic se pierde-n nemărginirea dispozițiunii lui, o clipă de timp în împărțibilitatea sa infimitezimală care nu încetează în veci. În aceste atome de spațiu și timp, cât infinit! Dacă-ș pute și eu să mă pierd în infinitatea sufletului meu, pân în acea fază a emanațiunii lui, care se numește epoca lui Alexandru cel Bun, de exemplu...

(Mihai Eminescu, *Sărmanul Dionis*)

B. *Sunt vise ce parcă le-am trăit cândva și undeva, precum sunt lucruri viețuite despre cari ne întrebăm dacă n-au fost vis. La asta mă gândesc deunăzi seara când rătăcind printre hârtiile mele ca să văd ce se mai poate găsi de ars – hârtiile încurcă – am dat peste o scrisoare care mi-a deșteptat amintirea unei întâmplări ciudate, așa de ciudate că, de n-ar fi decât șapte ani de când s-a petrecut, m-aș simți cuprins de îndoială, aș crede că într-adevăr am visat numai, sau am citit-o ori am auzit-o demult.*

Era în 1907. Fusesem greu bolnav în București și mă întorceam de la Berlin acasă. Însănătoșirea mea se făcea cu anevoință, cerând îngrijiri mari. La plecare, doctorul m-a sfătuit să mă feresc până și de cele mai ușoare zguduirii sufletești. Bietul doctor! Am dat din umeri, zâmbind și i-am spus să fie pe pace.

După un surghiun de doi ani revedeam Berlinul. Am de Berlin mare slăbiciune; nici împrejurări foarte triste nu m-au împiedicat să-l revăd cu mare plăcere. L-am regăsit cum îl lăsasem: numai flori. Așa frumos chiar ca în acel început de iunie nu-mi păruse niciodată.

Ca să-l vântur și să-l colind ca odinioară, nu mai mergea. Oboseam repede și oboseala putea înlesni revenirea boalei. M-am resemnat dar câtăva vreme a sta pe acasă, jertfă de care mă despăgubea, în parte,

frumusețea muzicii vechi ce se făcea la noi de dimineață până seara. Năpădit de o dulce aromă, îmi lăsam visările să nască și să se toropească în voie în noienul de armonii sublime, uitându-mă la fereastră cu ochii pe jumătate închiși, cum unduiam curcubeuri în pulberea fluidă a fântânii din largă piață-grădină. Lina boare a asfințitului legăna ciucurii liliacului ai trandafirilor agățați pe terasa casei din față, purtându-le mireasma până la mine. Seara da însuflețire umbrelor, în oglinzi, tainic, treceau flori. Acesta era ceasul pe care-l așteptam ca să admir colțul cel mai frumos al pieței – un petec de pădure rămas neatins în plin oraș - câțiva bătrâni copaci frunzoși și sumbri, vrednici să slujească celor mai cu faimă meșteri ai zugrăvelii.

(Mateiu Caragiale , *Remember*)

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, într-un text de 8-12 rânduri, două mijloace de realizare a subiectivității în primul fragment citat.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Redactează un eseu, de 2-3 pagini, în care să evidențiezi particularitățile perspectivelor narative din cele două fragmente citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea comparativă a naratorilor din cele două fragmente citate, prin evidențierea a câte două particularități ale acestora;
- reliefaarea a câte două situații/secvențe/citate din cele două fragmente citate, semnificative pentru evidențierea perspectivelor narative;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care perspectiva narativă din fiecare fragment citat se reflectă în construcția personajelor.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, despre *vis ca modalitate de a transcende dimensiunile spațială și temporală*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de pagini indicată* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

- etapa pe sector – 2 februarie 2013

Clasa a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Nu se permit mottourile.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție fragmentele de mai jos.

A. *Domnind Pătru vodă Țara Moldovii ca un domn vrédnic, cum să cade, cu di toate podoabile câte tribuiesc unu domnu de cinste, că boierilor le era pămte, pre carii la cinste mare-i ținea și din sfatul lor nu ieșia. Țărâi era apărătoriu, spre săraci milostivu, pre călugări și pre mănăstiri întăriia și-i miluia, cu vecinii de prinprejur viețuia bine, de avea de la toți nume bun și dragoste, de nu era a zice cum nu este harnic de domnie. Judecata cu blândete și fără fățarie o făcia.*

Mai apoi văzându nevoia țărâi, că turcii pre obicéiul lor cel spurcat și neastâmpăratu de lăcomie, trimiseră de cerea bani, să le dea mai mult decât era adetul țărâi, făcu sfat cu boierii, ce vor face, cum vor putea rădica și alte dări, carile n-au mai fostu. Că nu-i de aceasta, că doară nu va putea plăti această dată țara, ci este că să face obicéi, carile nu va mai ieși și aceasta vor lua și altile vor izvodi, cum s-au și tâmplat. Și s-au ales sfat aceștii nevoi, ca să înceapă de la altul, iară nu de la dânsul. Și decii să găti să ducă din țară, măcară că boierii cu toții apăra să nu ducă din țară, ci să dea acea nevoie, că alții vor da și țara tot nu va hălădui. Ci Pătru vodă nici într-un chip nu vru să să apuce de acea dare și să ia blestémul țării asupra sa. Ci își tocmi lucrul înainte și la scaun lăsă boieri să păzească scaunul, până le va veni alt domnu de la împărăție.[...]

Și așa Pătru vodă putem să-i zicem cel Milostivu, că binile său au lipădat pentru țară, care ca acesta nu s-au mai aflat. Era domnu blându, ca o matcă fără ac, la judecată dreptu, nebețiv, nelăcom, nerăsipătoriu, putem să-i zicem că toate pre izvod le-au ținut, ca să nu să zmintească. Acestu Pătru vodă au domnit întru amândoa domniile doisprăzece ani și jumătate. (Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. Acest domnu Cantemir-vodă au fost de oameni proști de la ținutul Fălciului. Și dacă s-au rădicat la vârstă, s-au dus în Țara Leșască de au slujit la oaste, până au agiunsu de au fost rohmistru. Apoi viindu în Moldova, s-au dus cu Grigorașco-vodă Ghica în Țara Muntenească și au fost acolo ceaș spătărescu. Și era om viteaz și cu sfat bun. După aceea, viindu aice în țară în Moldova și slujindu bine, l-au pus căpitan mare, și apoi au fost și sărdariu, și mai pe urmă au fost și cliucer mare. Fost-au și capichiaie la Poarta împărății, știindu limbi multe și fiind om bătrân. Cu alesul tuturor

boierilor ce era pribegi în Țara Muntenescă l-au rădicat domnu, cu cheltuiala lui Șerban-vodă, domnului muntenescu precum mai sus s-au scris. Și titlușul lui nu scrie Cantemir-voevoda, ce numai Constantin-voevoda.

Carte nu știè, ce numai iscălitura învățasa de o făcè. Practică bună avè la voroavă, era sănătos, mânca bine și bè bine. Semne multe avè pe trup de la războaie, în cap și la mâini, de pe cându fusese slujitoriu în Țara Leșască. La stat nu era mare; era gros, burduhos, rumăn la față, buzat. Barba îi era albă ca zăpada. Cu boierii trăie până la o vreme, pentru că era om de țară și-i știè pe toți, tot anume, pre careli cum era. Și nu era mândru, nici făcè cheltuială țărâi, că era un moșneagă fără doamnă. Și avè doi ficiori, beizadele, pre Antiohii și pe Dumitrașco, și era zălog la Poartă și cu alți ficiori de boieri. Și era bine în țară dintr-alteli, numai nu putè trăi oamenii de poghiazuri leșesti, că era țara pustie din lași în sus.

(Ion Neculce, *Letopisețul Țării Moldovei*)

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, într-un text de 8-12 rânduri, câte un element de strategie politică a celor doi domnitori.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Redactează un eseu, de 2-3 pagini, în care să prezinti arta portretului la cronicarii moldoveni, prin elemente existente în cele două fragmente citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea comparativă a realizării artei portretului la cei doi cronicari;
- reliefarea a câte două elemente semnificative din cele două fragmente pentru conturarea portretelor;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care este realizat portretul la cei doi cronicari.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, despre rolul cronicilor și viziunea cronicarilor asupra lumii prezentate, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: **ipoteza**, constând în **formularea tezei/a punctului de vedere** cu privire la temă, **argumentația** (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și **concluzia/sinteza**.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (organizarea ideilor în scris – 4 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 6 puncte; utilizarea limbii literare – 4 puncte; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 2 puncte, încadrarea în limita maximă de pagini indicată – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

- etapa pe sector – 2 februarie 2013

Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Nu se permit mottourile.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție fragmentele de mai jos.

A. *M-am uitat la fericiți...*
I-am văzut nemulțumiți:
E orice zădărnicie.
Cei pe care-i vezi în slăvi
Adăpați sunt cu otrăvi;
Cei trăiți în sărăcie
Plâng pe-a lor nemernicie;
Cei mai mândri împărați
Sunt de chinuri zbuciumați:
E orice zădărnicie.
Vai, născut ești să trăiești,
Ne-ncetat să pătimești:
Fii frumos, fii sănătos,
Ești de-același vierme ros;
Traiul crud și nempăcat
Te sfărâmă ne-ncetat,
Să te soarbă are pripă,
Nu-ți dă pace de o clipă:
Bogăție, sărăcie,
E orice zădărnicie.
Sănătate, tinerețe,
Minte, suflet, frumusețe,
Tot ce-a fost, ce-are să fie,
E orice zădărnicie.
Fiți, trăiți, dar nu doriți...

M-am uitat la fericiți.

(Alexandru Macedonski, *M-am uitat*, vol. *Psalmi moderni*)

B. *O durere totdeauna mi-a fost singurătatea ta ascunsă,*
Dumnezeule, dar ce era să fac?
Când eram copil mă jucam cu tine
și-n închipuire te desfăceam cum desfaci o jucărie.
Apoi sălbăticia mi-a crescut,
cântările mi-au pierit,
și fără să-mi fi fost vreodată aproape
te-am pierdut pentru totdeauna

în țărână, în foc, în văzduh și pe ape.

Între răsăritul de soare și-apusul de soare
sunt numai tină și rană.

În cer te-ai închis ca-ntr-un coșciug.

O, de n-ai fi mai înrudit cu moartea
decât cu viața,

mi-ai vorbi. De-acolo unde ești,

din pământ ori din poveste mi-ai vorbi.

În spinii de-aci, arată-te, Doamne,

să știu ce-aștepți de la mine.

Să prind din văzduh sulița veninoasă
din adânc azvârlită de altul să te rănească subt aripi?

Ori nu dorești nimic?

Ești muta, neclintita identitate

(rotunjit în sine a este a),

nu ceri nimic. Nici măcar rugăciunea mea.

Iată, stelele intră în lume

deodată cu întrebătoarele mele tristeți.

Iată, e noapte fără ferestre-n afară.

Dumnezeule, de-acum ce mă fac?

În mijlocul tău mă dezbrăc. Mă dezbrac de trup

ca de-o haină pe care-o lași în drum.

(Lucian Blaga, *Psalm*, vol. *În marea trecere*)

Subiectul I (12 puncte)

Ilustrează, în 10-12 rânduri, mărcile lexico-gramaticale prin care este pus în evidență **lirismul subiectiv de tip adresat**, în ambele texte.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, în care să prezinți, comparativ, **particularități ale liricii de tip existențialist**, așa cum se reflectă în cele două fragmente citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a două elemente de structură din cele două texte citate;
- ilustrarea comparativă a celor două viziuni poetice;
- exprimarea unei opinii argumentate despre autenticitatea discursului în cele două fragmente citate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, despre *relația om – divinitate*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de pagini indicată* – 4 puncte).